

Döbling

Ilia Mihály

„S nem különben, mint a' kiégő üstökös csillag iszonyú forgásában se határt se utat nem tart, de mint átok a' végtelen üregben maga magát emészti 's napsystemákat rendít meg, úgy bolyong cél 's törvény nélkül a hazátlan, hív jobbágyokat csábít el, megelégedett polgárba nyugtalan bizalmatlanságot önt 's végre maga kétségbe esvén nem ritkán önkezivel végzi örömtelen életét.”

(Széchenyi István: Hítel)

„Vannak, akik azt mondják: az ember ebben az életben sohasem tudhatja, vajon halála után elkárhozik-e, vagy sem, én sem tudhatok tehát semmit előre. Ezeknek azonban ezt válaszolom: megnyílt előttem az ég, és az Orion csillagképében ugyanolyan világosan olvashattam, mint a saját lelkiismeretemben, hogy én itt a földön meztelenül, a végső kétségbeesésben, a saját szennyemben fogok elrothadni és tönkremenni, hogy a másvilágon az örök kínra ébredjek, s ezeket a kínokat nem a kicsiny Föld, hanem a csillagok és a világmindenség dimenzióihoz mérten fogom szenvedni egyre növekvő mértékben, amihez képest a saját nyelvem kiharapása valóságos gyönyörnek számítana.

Ó, Isten, miért is születtem én, nyomorúságos féreg, miért is emelkedtem ki a semmiből?"

[illegible]

(A döblingi önvallomásokból)

I

vagy a Döbling-Magyarország-Pokol

legnagyobb magyar szerencsétlen gazfi én

a park ösvényein settenkedő halál

vagy a Döbling-Magyarország-Pokol

II

tebenned végre minden óra áll

mint ágyékszőrzettel a láthatár

megnyílt a menny és méhéből kihullott
s már éhesen bög a kised halál
nem hallod mert számodra nincs halál
hallgass csak és szorosra zárd a szádat
különben belső éjed szerteárad
és nem lesz többé napja a világnak
nyugodj meg Döbling anyaméh s te a
Sátán magzata el ne hagyd soha
csak ringatózz az alkony vérpiros
homályában megszületned tilos
aludj a percek gyertyái kioltva
Döbling vén embriója és bolondja
aludj aludj felébredned tilos

III

Mióta ülök e karszékben nem tudom
Magyarország nincs többé már csak bennem él
ülök hát mozdulatlanul nehogy elrebbentsem folyóit
a havasok cukorsüvegét föl ne nyalják
a hajnalok ülök csak mozdulatlanul
a függönyök elvonva nem hallhatom a závarzatok
zörgését ülök csak és ringatózom
mint egykor rosszul ácsolt tutajon az Al-Dunán
bolond-sityakom félrecsapva hetykén ülök és ülök
a holdfény hágcsoja előtt csak fel kellene állnom
s megindulhatnék fölfelé elhagyhatnám örökre
e világot e poklot ám én szólítom
szolgáimat még szorosabbra azt a függönyt
ne lássak semmit ne lássam a semmit
mi is lehetne még az ablakon túl
Mint a kiégő üstökös mely iszonyú
forgásában se határt se utat
nem tart de átokként a végtelen
űrben maga magát emészte nap-

rendszereket rendít meg úgy bolyongnak
cél s törvény nélkül a hazátlanok
most én is így bolygok fényt vérző csillag
és iszonyú csóvám forog forog

Mi is lehetne még az ablakon túl
ne lássak semmit ne lássam a semmit
még szorosabbra azt a függönyt szólitom
szolgáimat a világot a poklot
elhagyhatnám örökre és megindulhatnék fölfelé
a holdfény hágcsóján csak fel kellene állnom
s csak ülök és ülök bolond-sityakom félrecsapva hetykén
s ringatózom mint egykor rosszul ácsolt
tutajomon az Al-Dunán s nem hallom a závarzatok
zörgését felnyalják a hajnalok
a havasok cukorsüvegét elrebbentették folyóimat
Magyarország csak bennem él nincs többé nem tudom
mióta ülök e karszékben iszonyú
forgásomban se határt se utat
nem tartva magam magamat emészelve
cél és törvény nélkül bolyongva mint
kiegő csillag Isten eldobott
kesztyűjét csóvámát vonszolva a
végtelen úrben mozdulatlanul
ülök csak ülök karszékemben és
szemem lezárva ajkaim lezárva

IV

Egy hosszú-hosszú kátránnyal befestett
deszkakerítés és előtte a
sikátor ernyedt magatehetetlen
porában futkározó kutya

Sovány gacsos lábak fakóvörös szőr
ernyővázként nyíló-csukódó bordák

Nápolyban láttalak vagy Debrecenben
te loholtál le és föl Magyarország

Mit kutakodtál boldogabb fogakkal
lerágott Európa-csontokat
szaglászta félszegen az éjszaka
kátrányával bemázolt Mennyország-falat

De rés sehol de rés akkorka sem
amin egyetlen csillag fénye át-
türemlik szűkölünk csak Európa
küszöbeitől elvert kutyák

Rohangásztál le-föl míg meg nem untad
mindegy Nápolyban-e vagy Debrecenben
aztán elült a fölvert fénytelen por
elkullogtál a szürkületben

V

Döbling Döbling éjfél üt az óra
 összeér két villám-mutatója
 Döbling Döbling Döbling dől a zápor
 reszket a föld varangy-iszonyától
 megrázkódik holtjait kihányja
 csontszilánk-eső zuhog a tájra
 Döbling Döbling éjfél üt az óra
 összeszikkázik két mutatója
 bokor-csontparipát regulázva
 lovagol az erdők őszi váza
 hadonásznak ördögmancsok ágak
 angyalhaj-viharba markolásznak
 Döbling Döbling Döbling dől a zápor
 reszket a föld varangy-iszonyától
 poklok és a mennyek összeecsapnak
 villám reccsen és kettéhasadnak

felhő-angyalingek angyalborda-
xilofont ver a sátáni horda
harangszoknyák alá nyúl a dögnép
kitépi a kongás ágyékszőrét
Döbling Döbling éjfél üt az óra
összeforr két villám-mutatója
súlyos kriptafedelét a holdnak
félrehengerítették a holtak
s mélyéből sivalkodva kitörnek
az Orion-csillagbeli szörnyek
előzönlik a levert vidéket
Haynau- és Bach-pofájú rémek
Döbling Döbling Döbling dől a zápor
függöny lebben ablakom kitárul
s bandái a felbőszült dögöknek
rozzant karszékem körül pörögnek
orromat fricskázzák és röhögnek
s óbégatnak te tetted te tetted
te aki e népet fölemelted
tenkezeddel sírba is te lökted
Döbling Döbling éjfél üt az óra
csótányként bagzik két mutatója
s míg összetapadnak bűdös kéjben
seregek rohamoznak az éjben
ágyú morran és dörög a dobbőr
jönnek föld alól és fellegekből
a vetések lángtalppal taposva
sercegve ég az Isten-borosta
Döbling Döbling Döbling dől a zápor
csárdás döng a föld-ég reng a táncból
röpülnek a párok vígan ropja
akasztott emberrel a bitófa
dübörög a csárdás lángban állnak
villámsújtva a nagycenki hársak
Döbling Döbling éjfél üt az óra
elszenesedik két mutatója
Döbling Döbling Döbling dől a zápor

megrázkodom varangy-iszonyától
Döbling Döbling megszökött az Isten
pisztolyon az ujjam mint kilincsen
Döbling Döbling Döbling angyalborda-
xilofont ver a sátáni horda
Döbling Döbling köröttem pörögnek
Haynau- és Bach-pofájú szörnyek
Döbling Döbling Döbling dől a zápor
dübörög a tánc a deszka lángol
Döbling Döbling összekapaszkodva
angyallal az ördög ropja ropja
Döbling Döbling Döbling körbefognak
s óbégatnak rémek és a holtak
te tetted te tetted és röhögnek
fölémelted sírba is te lökted
zápor dől a pokol tüze lángol

LUCSOK S PERNYE MARAD A VILÁGBÓL

VI

Mióta ülök e karszékben nem tudom
elmúlt az éj és elszállt a vihar
virrasztással Isten mit akar
azt sem tudom élelem vagy álmodom
és csigaként tapogatózva lassan
mászik már elnyűtt függönyeimen
a hajnalfény a nyálkás fürtelem
s minden a megszokott elunt alakban
írószerek s a könyvek szétdobálva
az asztalon a pohár peremére
mint tüdőbeteg felköhögött vére
vörösbor szárad sarkukig kitérve
az ablakaim de már nem az éj
poklára nyílnak messze-messze jár
a zivatar a kísértő halál

s nincsen pokol mert nincsen semmi sem
nem fegyver csörren és nem ló dobog
nap-zsandár váltja csak hold-silbakot
nincsen pokol mert pokolabb a menny

Mióta ülök e karszékben nem tudom
már elhalványult rég az Orion
elszállt az éj elmúlt a zivatar
virrasztással Isten mit akar
virrasztással Isten mit tehet
aludnék már s tudom hogy nem lehet
vén embrió Döbling méhébe zárva
ki szülhet engem újra e világra

Mint a kiégő üstökös mely iszonyú
forgásában se határt se utat
nem tart de átokként a végtelen
üregben magát emésztve halad
kiégő csillag ezt az aluvó
naprendszert újra megrendítenéd
aludj inkább és hunyj ki jeltelen
amíg a virradat vörös csuklyás bakó
az égi vérpad grádicsára lép

(Baka István [Tájkép fohással](#) című kötetéből.)

[← Előző oldal](#)

[Következő oldal →](#)